

OBSAH

Úvod	9
1. Pojem eschatologie a studium eschatologie Husovy	15
2. Dosavadní studium Husovy eschatologie.....	21
3. Metodologie.....	37
4. Okolnosti vzniku a působení Husovy eschatologie	43
4.1. Středověká křesťanská eschatologie.....	44
4.2. Eschatologie v Čechách ve 14. a na počátku 15. století	50
4.2.1. Kacířské nauky.....	51
4.2.2. Raná česká reformace	61
4.2.3. John Wyclif	66
4.2.4. Proroctví.....	68
4.2.5. Ostatní vlivy v soudobé domácí literatuře.....	70
4.3. Církevně-společenská situace a Husův život	73
4.3.1. Otázka krizových faktorů 14. století	74
4.3.2. Domácí kazatelská tradice	83
4.3.3. Husovo univerzitní vzdělání	83
4.3.4. Mezníky Husova života, Husova povaha, tvorba a povolání.....	97
5. Eschatologie v kázání Diliges dominum Deum	101
5.1. Antikrist v Diliges.....	103
5.1.1. Vývoj Husových myšlenek o Antikristu před Diliges.....	106
5.1.2. Antikristovy typické znaky a současný Antikrist podle Diliges	111
5.1.3. Doklady současného antikristovství v Diliges – autority a vlastní zkušenost ..	115
5.1.4. Výrazové prostředky v Diliges.....	120
5.1.5. Antikrist jako fenomén konce věků v Diliges	124
5.2. Onen svět – role věčného trestu a věčné blaženosti v Diliges.....	132
5.2.1. Hrozby.....	133
5.2.2. Pozitivní motivace	139
5.3. Další eschatologická témata a formy eschatologických výroků v Diliges.....	140
5.3.1. Predestinace.....	140
5.3.2. Poslední vůle, pohřeb, zádušní mše.....	150
6. Eschatologie v kázání State succincti	151
6.1. Antikrist ve State	153
6.1.1. Antikristovy typické znaky a současný Antikrist podle State.....	153
6.1.2. Doklady současného antikristovství podle State.....	156
6.1.3. Výrazové prostředky ve State	159
6.1.4. Antikrist jako fenomén konce věků podle State	163
6.2. Onen svět – role bázně, Posledního soudu, věčného trestu a věčné blaženosti ve State.....	167
6.2.1. Hříšná bázeň a další druhy bázně	167
6.2.2. Hrozby.....	171
6.2.3. Pozitivní motivace	177
7. Eschatologie v kázání Spiritum nolite extinguere.....	179
7.1. Antikrist ve Spiritum	182

7.1.1. Antikrist jako fenomén konce věků podle Spiritum.....	185
7.2. Onen svět – role Posledního soudu, věčného trestu, pozemského utrpení a věčné blaženosti ve Spiritum	187
7.2.1. Pozitivní motivace	187
7.2.2. Hrozby Posledním soudem a věčným trestem	188
8. Eschatologie v listech	193
8.1. Antikrist v listech	194
8.1.1. Antikristovy typické znaky a současný Antikrist podle listů	195
8.1.2. Doklady současného antikristovství v listech	197
8.1.3. Výrazové prostředky v listech.....	198
8.1.4. Antikrist na konci věků podle listů	201
8.1.5. Podrobný rozbor jednotlivých Husových listů.....	203
8.2. Onen svět – role věčného trestu a věčného života v listech	220
8.2.1. Pozitivní motivace.....	220
8.2.2. Hrozby.....	222
9. Husovo pojetí Antikrista v kontextu Husova systematickoteologického díla a tvorby jiných autorů	225
9.1. Srovnání s pojetím Antikrista v Super Quattuor sententiarum.....	225
9.2. Srovnání s představou Milíče z Kroměříže	227
9.3. Srovnání s představou Matěje z Janova	238
9.4. Srovnání s představou Johna Wyclifa	248
9.4.1. Srovnání s pojetím Antikrista v De Christo et adversario suo Antichristo.....	249
9.4.2. Srovnání s pojetím Antikrista ve Wyclifových kázáních, kterými se Hus inspiroval	251
9.5. Srovnání Husových synodálních kázání se synodálními kázáními daného období	254
9.5.1. Srovnání s kázáním Stanislava ze Znojma (1405).....	254
9.5.2. Srovnání s kázáním <i>Testimonium Christi confirmatum</i> <i>est in vobis</i> , I Cor. 1, 6.....	255
9.6. Srovnání s pojetím v Jakoubkově kvestii Posicio de Anticristo.....	256
10. Eschatologie v kázání Confirmate corda vestra	261
10.1. Onen svět – role Posledního soudu, věčného trestu, spásky a smrti v Confirmate.....	263
10.1.1. Hrozby.....	263
10.1.2. Pozitivní motivace a další příklady Husova pozitivního myšlení.....	264
10.2. Smrt	266
10.3. Poslední soud	268
11. Eschatologie v kázání Dixit Martha ad Iesum	271
11.1. Onen svět – role věčného trestu a očistce v Dixit Martha	273
11.1.1. Hrozby – praktická ukázka i vysvětlení jejich smyslu.....	273
11.1.2. Role očistce.....	275
11.1.3. Jaký je očistec – rekonstrukce Husovy představy.....	280
11.2. Účinnost proseb	282
11.3. Další eschatologická témata v Dixit Martha.....	283
11.3.1. Detaily očistného procesu, lůno Abrahámovo, posmrtný osud pokřtěných dětí, závěti, role kazatelství	283

11.4.	Srovnání s prameny Dixit Martha.....	285
11.4.1.	Srovnání s Husovým komentářem Super Quattuor sententiarum.....	285
11.4.2.	Srovnání s Lombardovými Sententiarum libri quattuor	286
11.4.3.	Srovnání s Wyclifovým kázáním Dixit Martha ad Jesum. Joh. XI ^o , 21	287
11.4.4.	Srovnání s Wyclifovým kázáním Omne quod dat mihi pater ad me veniet. Joh. VI ^o , 37.....	289
11.5.	Srovnání s díly, která vycházejí z Husova Dixit Martha.....	292
11.5.1.	Srovnání s De purgatorio Mikuláše z Drážďan.....	292
11.5.2.	Srovnání s Confessio Taboritarum Mikuláše z Pelhřimova	295
11.6.	Srovnání s názory Husových předchůdců a současníků.....	297
11.6.1.	Srovnání s kázáním Factum est ut moreretur mendicus (Lc 16, 22–23) Jakoubka ze Stříbra.....	297
11.6.2.	Očistec podle Milíče a Janova.....	298
12.	Husovy představy o záhrobí v kontextu předchozích Husových děl a představ jiných autorů.....	299
12.1.	Srovnání s Českými kázáními svátečními	299
12.2.	Srovnání se Super Quattuor sententiarum.....	301
12.3.	Srovnání s Milíčovou představou	305
12.4.	Srovnání s Janovovou představou v Regulích	308
12.5.	Srovnání s Wyclifovou představou v kázáních	309
13.	Shrnutí a závěry	311
13.1.	Význam posledních věcí a eschatologie podle Husa a jejich základní role v Husově díle	311
13.2.	Obsah a forma eschatologických výroků.....	313
13.3.	Role a představení tématu Antikrist.....	315
13.4.	Smrt	322
13.5.	Poslední soud a onen svět.....	323
13.6.	Predestinace	327
13.7.	Originalita Husovy eschatologie	328
13.8.	Výrazová stránka	329
13.9.	Místo Husovy eschatologie ve středověké eschatologické tvorbě.....	329
13.10.	Speciální otázky	331
	Závěr	335
	Summary	339
	Seznam pramenů a literatury	343
	Zkratky a symboly	362
	Obrazová příloha	365

